



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony  
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.  
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]  
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

**Nicolaus <de Plove>**

**Argentine, 22. XI. 1494 - 1495**

De annunciatione Marie. III. Sermo XXIII.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-31214**

ab hac excellentia nihil foris impediret. nec  
 intus retardaret. Unde Bern. Rec<sup>o</sup> do-  
 minus rectum fecit hominem ut omnia que sunt  
 in homine recto ordine erigerent se in deum.  
 Secundo accepit meritis innocentiam. quod sine  
 omni peccato creati sumus. Ad imaginem que  
 dei qui peccatum non habuit factus est homo.  
 Et cuius persona dicitur Ps. Ego autem in inno-  
 centia mea ingressus sum. redime me et mi-  
 serere mei. Tertio homo stetit in magis dei  
 amicitia. Cum enim omnis dilectio et amici-  
 tia super similitudine fundatur. intra illud Ec-  
 cli. xiiij. Omne animal diligit simile sibi. Non  
 ergo potuit deus non diligere hominem quem  
 ad imaginem et similitudinem suam creauerat.  
 Ab omnibus his dignitatibus cecidit homo cum  
 gustauit vetitum pomum pernicando manda-  
 tum dei. Et nos in eo cecidimus vniuersi. Et  
 cecidimus in triplice miseria. Ab excellentia ce-  
 cidimus in ignorantiam. Ab innocentia ad  
 culpe miseria. Ab amicitia dei in inimicitiam.  
 Et quibus tribus nimis abhominabiles facti  
 sumus. Propter quod de homine sic lapsus  
 dicitur in Ps. Homo cum in honore esset non  
 intellexit. Ecce dignitas in qua stetit. sequitur.  
 comparatur est iumentis insipientibus et silis factus  
 est illis. Ecce miseria in qua incidit. ita etiam  
 qui insultando possunt dicere homini bestie ter-  
 re. Ecce ad quam venit et nobis factus est. Dec-  
 auit tria scilicet excellentiam. innocentiam et amicitiam  
 recuperamus. et dei et hominis in se gignis vtero  
 vnione. Maxima enim dignitas hominis est de-  
 um habere hominem et fratrem nostrum. Unde ex hac ex-  
 cellentia aliquando peruenimus ad infinite digno-  
 rem excellentiam in celo. vbi limpidi et ime-  
 diatius quam ad deum et hominem contemplantur.  
 Unde cum dominus iohannem comendasset baptista. d.  
 Inter natos mulierum non surrexit maior iohanne  
 habente baptismum. subiecit. Qui autem est minimus in re-  
 gno celorum. maior est illo. Et hoc patet quod minimus  
 in regno celorum digniori excellentia decoratus  
 quam ad quem habuit. Licet enim ad quem in magna ste-  
 tit excellentia. peccare tamen poterat quod in regno  
 celorum nullus potest. Secundo innocentiam recupe-  
 ramus per diuinam passionem. Ipse enim ut ait Isa.  
 peccata nostra prulit super lignum. Et apostolus Rom. vi.  
 Liberati a peccato serui deo habemus fructum ve-  
 strum in sanctificatione. sine vero vita eterna.  
 Tertio recuperamus amicitiam per sanguis ef-  
 fusionem. Sic enim dicit apostolus. Cum enim inimi-  
 ci essemus reconciliati sumus deo per mortem filij  
 eius. Sic dicere possumus quod recuperauimus

excellentiam per incarnationis vnionem. secundo in-  
 nocentiam per eius passionem. tertio amicitiam per  
 eius resurrectionem. ut tamen excellentiam valeamus  
 peruenire ad eternam glorificationem. De qua  
 tur quantum principale. Si tacuerit scelerum argu-  
 emur. In quo predicato ad annunciamus necessi-  
 tas declarat. Qui ei scire et eloquentie gratias ad  
 annunciamus debuit deus accipit a domino. quibus  
 arguunt si ea vice gratiam ad lucrum aiaz non  
 posuerit. Unde Isa. Te mihi quod tacui. Costi-  
 derauit enim quod talentum ad predicamur accepit.  
 et ideo doluit se tacuisse. propter quod talibus ne-  
 gligentibus dicit Lu. xix. Serue nequam que  
 non dedisti pecuniam meam ad usuram. et ego ve-  
 niens cum usura recepisse eam. Hinc et ap-  
 l. Cor. ix. Te mihi si non euangelizauero. quam  
 dispensatio credita est mihi. igitur etc.

De annunciatione Marie. III.

Sermo XXIII.

**A**ntia plena etc. Lu. i. In vobis apo-  
 stolis et alijs de predictis ange-  
 lice saluationis ergo maria ex multis mirifice  
 comedat. Primo comedat a purissime vi-  
 te innocentia. ibi. Ave. Secundo a fructu copi-  
 osissima sufficientia. ibi. maria. Tertio a gra-  
 tu plenissima superfluentia. ibi. gratia plena.  
 Quarto a dignissima dei presentia. ibi. dominus te-  
 cum. Quinto a star sui excellentissima reueren-  
 tia. ibi. benedicta tu. Sexto a fructu sui vni-  
 versa magnificencia. ibi. et b. f. v. t. Hec ergo pro-  
 nia laudis per ordinem presequentes. **A** Pri-  
 mo dicimus quod ergo benedicta comedat et laudat per  
 hoc quod est Ave a purissima vite innocentia. Hec  
 saluatio que gigni attribuit tanto gloriosior est  
 quanto in scriptura rarior inuenitur. nulli enim vnquam  
 poterat veraciter applicari. Quis enim sine ve-  
 a mundi exordio est inuenerit. Hec ifans cuius est  
 vniuersi dei vita super terram. Dicit enim Ave qui si-  
 ne ve. i. sine culpa. Iusto ordine sibi dei  
 beatus Ave. quod sola hec ergo fuit immunis ab omni  
 macula. Et sola hec dicitio et noua saluatio  
 huic gigni debuit referuari. Est autem triplex  
 ve a quo fuit libera beata ergo. ve culpe ori-  
 ginalis. ve culpe venialis. et ve culpe morza-  
 lis. De primo ve dicitur. Dicitur. Te mihi  
 mea. ut quod me genuisti virum rice. virum  
 discordie. Rixas enim et discordias que caro  
 concupiscit aduersus spiritum ab originali peccato  
 straxim. que in nobis rarissime persequuntur.  
 De secundo ve dicitur. Te nobis que peccauimus.

## De Annunciatione Marie

Docem de veniali congrue dici potest. q̄a  
cōmuni modo om̄es tali ve inuoluti sum?  
De tertio ve dicit **Dee. vii.** **De eis qui re-**  
**cellerunt a me.** Et iterum **Dee. ix.** **De eis**  
**cū recessero ab eis.** Quod de mortalib; pec-  
catis oportet itelligi. Quia nec deus a no-  
bis nec nos a deo recedim; nisi cū culpam  
cōmittim; mortaliū peccatorū. De omnib;  
his dicit **Apocal. viii.** **Et ve ve habitātib;**  
**in terra.** **Hec fuit vox angeli de homib; et**  
**pressa. vt ptz ibidē.** Pro lucidiori itellectu  
sciendū **Sicut p̄ditimus tria sunt genera**  
**peccatorū. scz originale. veniale et mortale.**  
**Et sicut ex dei gr̄a nullū bonū manet irre-**  
**muneratū. sic ex dei iusticia nullū malū re-**  
**manet impunitū. ideo p̄ditis trib; triplex**  
**ve dat vel debet triplex pena. Originali ei**  
**peccato debet pena damni. nō sensus. Pec-**  
**cato vero veniali debet purgatoriu; p̄ cui;**  
**ignem ante purgent; Sed p̄cō mortali de-**  
**betur infern; nō vt ibi veniētes purgētur**  
**sed vt ibi eternālit cruciēnt. Cū ergo bea-**  
**ta virgo nullū p̄dictorū habuit. ideo ad-**  
**iudicabat ei angel; q̄ merito esset ab omni**  
**ve pueniente de p̄cō penū; aliena. z digne**  
**attulit ei in salutaris sue exordio Ave.**  
**Ubi sciendū. Merito beata h̄go nouo**  
**salutaris genere debuit saluari q̄tuor**  
**de cāis. s. p̄t veteris culpe transgressionē.**  
**noue h̄ginitatis adinventionē. p̄ter nouā**  
**conceptionē z nouā parturitionē. Prima**  
**causa noue salutaris. i. Cur noua saluta-**  
**tionē debuit saluari fuit hec. qz culpa eue**  
**in gratiā. maledictio in beneficiū. totumq;**  
**pondus mali in bonū fuit in mariā muta-**  
**tū. Et in signū hui; gratie nomē p̄uarican-**  
**tis mulier; trāsuersum z trāsmutatū fuit.**  
**Cū em̄ vocaretur p̄uaricatrix eua. repara-**  
**trix debuit saluari. aue. i. sine ve. qz illa in-**  
**tulit ve. ista abstulit om̄e ve. Scōa cau-**  
**sa fuit noue virtutis scz p̄terue h̄ginitatis**  
**inuentio. Licet em̄ multe h̄gines essent an-**  
**te eam. Nulla tamē ante eā p̄manēde virgi-**  
**tatis p̄positū habuit. Cū Bernard; De be-**  
**ata virgo q̄s te docuit aut que pagina in-**  
**struit vt h̄ginitate dño sic placeres. Dicūt**  
**eius p̄cones q̄ h̄ginitatis sue votū emi-**  
**serat hac cū conditioē interposita. si diuīe**  
**beneplacitū foret volūtatē. p̄ter quod an-**  
**gelo saluanti respōdit humiliter. Quomō-**  
**fiēt istud. qm̄ virū nō cognosco. i. cognosce**  
**re p̄pono. Ante em̄ eā nemo votū virginī-**

tatis emiserat. Et ideo p̄ter hanc nouā z  
deo gratā inuentionē noua saluratione ab  
angelo saluat. **Tertia causa noue salu-**  
**tationis fuit nouā inaudita cōceptio. Cō-**  
**cepit enim h̄go nō ex virili semine sed my-**  
**stico spiramine. In quo nec primā similez**  
**visa est nec habere sequentē. Et p̄ter h̄ an-**  
**gelus inquit virginī. dicēs. Spūssance; su-**  
**pueniet in te. z h̄tus altissimi obumbrabit**  
**tibi. scz cuius virtute h̄go cōcipies z virgo**  
**post cōceptū p̄manebis zc. Quarta cau-**  
**sa est nouus z inaudit; z om̄i stupore z ad-**  
**miratione dign; partus. Nō em̄ virgo pe-**  
**perit quēlibet de plebe aut magnū princi-**  
**pem hui; mūdi. sed deū verū mūdi huius**  
**creatorē. De hac nouitatez ineffabili stupo-**  
**re dicit Bernard;. Si ad h̄c alij eius**  
**excellētis cui; mater est. Que iā poterit**  
**lingua etiā si angelorū sit. dignis extollere**  
**laudib; virginē matrē nō cuiuscūq; sed dei**  
**zc. Ex his ergo q̄tuor nouitatib; h̄go glo-**  
**riosa nouo salutaris genere meruit salu-**  
**tari. B. Sequit in themate. Maria.**  
**In quo notat scōm p̄ncipale. scz quo com-**  
 **mendat a virtutū copiosissima sufficientia**  
**Qd̄ ex interpretatione eiusdē nomis euiden-**  
**tius declarat. Maria em̄ interpretat mare.**  
**Hunc autē mare sex habet p̄rietates q̄ spi-**  
**ritualiter intellecte bene marie pueniunt.**  
**Scribit em̄ in libro de natura rerū q̄ ma-**  
**re est collectio omnīū aquarū tam dulciū q̄**  
**salfarū caput z hospitū omnīū fluuiorū.**  
**subsidū in necessitatib;. refugū in pericu-**  
**lis. iter agentū cōpendū. laborantiū lu-**  
**crū. In maris p̄rietatib; omnīū h̄tūz**  
**cumulū accipit. Quare dicit dulciū z sal-**  
**fariū. annūit q̄ nō solum h̄tutes dulciter af-**  
**ficientes habuit. sed etiā dure affligentes.**  
**z ideo. p̄ter compassionēz amaritudinis p̄-**  
**quā materno affectu omnīū hominū mise-**  
**rijs cōpartiebat dicit salfarū. Si em̄ paul;**  
**multūz inferior ea dicere potuit. Quis in-**  
**firmat z ego nō infirmor. q̄nto magis ma-**  
**ria ex vniuersitate oīm virtutū. Ans. Ans-**  
**elmus exponēs illud Eccl. i. Vas auri so-**  
**lidū ornatū oīm lapide p̄cioso dicit. Ma-**  
**ria est vas auri. p̄ter diuinitatē p̄tinentiaz**  
**z status eminentiā. solidū p̄ter oīm malo-**  
**rū resistentiā. ornatū oīm lapide p̄cioso. p̄-**  
**ter omnīū virtutū affluentiā. Qd̄ z pulchre**  
**nob̄ exponit **Ben. i. vbi dicit. Cōgregētur****  
**aque om̄es q̄ sub celo sunt in locū vnum.**

